

CURIERUL JUDICIAR

DOCTRINĂ — JURISPRUDENȚĂ — ECONOMIE POLITICĂ — FINANȚE

DIRECTOR : D. CHEBAPCI

APARE ODATĂ PE
SĂPTĂMÂNĂ

PROPRIETAR : I. S. CODREANU

ABONAMENTUL

Pe an . . . . . 30 Lei

Pe 6 luni . . . . . 16 >

Pe 3 luni . . . . . 8 >

Studentii plătesc pe jumătate

Strălnătate: 40 lei pe an, 20 pe 6 luni

Abonamentele se plătesc tot-d'a-una înainte

REPRODUCȚIA INTERZISĂ

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA

BUCURESCI

91,— Oheul Dâmboviței —91.

Vis-à-vis de Palatul Justiției

Un număr vechi 2 Lei

 Cine primește trei numere consecutive din acest ziar se consideră ca abonat.

S U M A R

M. Poenaru-Bordea, necrolog de D. Chebapci.

Discursurile D-lor C. I. Stoicescu, Ministru de Justiție și C. C. Ștefănescu, consilier la Curtea de Casație rostite la înmormântarea lui M. Poenaru Bordea.

Jurisprudența Română:

Tribunalul Ilfov, Secția I: M. D. cu M. M. D.

Idem secț. II: Grigore Triandafil cu Ministerul de Finance.

Tribunalul județului Constanța: Atanasie Rădulescu și Benedict Wasserman, dați judecătorești pentru contravențiunii la legea și regulamentele farmaceutice.

Judecătoria Ocol. Snagov: Maria D. Geambașu și Geambașu cu Florea Năstase.

Jurisprudența străină:

Tribunalul civil al Senei, secțiunea II: D-ra Emilia Blount cu Theresa Charet de Frémoire.

Informațiuni. — Bibliografie.

M. POENARU-BORDEA

După o lungă și crudă suferință, M. Poenaru-Bordea, membru la Inalta Curte de Casație, a încetat din viață la 26 Ianuarie. El s'a născut în comuna Făureii din județul Ialomița în anul 1845 și s'a datat la studiile de drept, intrând în magistratură încă de la anul 1868, unde, cu o întrerupere numai de un an, a rămas până la sfârșitul vieții sale.

Inzestrat de la natură cu o inteligență superioară, cu o voință hotărâtă și nestrămutată, ajutat de o constituție din cele mai viguroase, el s'a deosebit de colegii săi, nu numai cu pătrunderea chestiunilor juridice, dar cu îndrăsneala în cugetare, ceea ce îl ducea la o convingere desăvârșită și nesguduită.

Cât timp a funcționat ca prezident al Curții de apel din Galați, el a arătat o superioritate în

contestabilă în cunoștințele ramurei de drept, în despicierea și deslegarea celor mai grele pricini, înfățișând tot-d'auna pe magistratul învățat, pe omul cult și luminat, pe bărbatul neclintit în îndeplinirea datoriilor sale. Cu deosebire el era cel mai independent, ceea ce îi s'a recunoscut: el a lăsat amintirile unui adevărat judecător.

Magistratura pierde pe unul dintre cei mai valoroși membri ai săi.

Acest bărbat, care putea fi crezut sever, când își îndeplinea datoriile, era, cu toate acestea, cel mai prietenos în societate, cel mai iubit de anicii și rudele sale.

Moartea a răpit, din sânul nostru, pe magistratul plin de demnitate și valoare, pe neprețuitul amic, pe iubita rudă și, mai pre sus de toate, pre un cetățean devotat patriei, plin de îndrăsneală. Fie-î țărâna ușoară!

D. Chebapci.

DISCURSUL

rostit de

D-LE C. I. STOICESCU

Ministru de Justiție

la înmormântarea lui M. Poenaru-Bordea

Cu inima cuprinsă de o profundă durere, cer voie, ca ministru al justiției, a pronunța câte-va cuvinte, în fața sicriului, unde repausează rămășițele pământesci ale magistratului distins, care a fost Mihail Poenaru-Bordea. Răpit atât de timpuriu afecțiunii familiei sale, el lasă un gol care se va resimți, în mijlocul colegilor săi de magistratură, unde înaltele sale calități juridice îl făcuseră a dobândi un loc atât de însemnat.

Mihail Poenaru-Bordea s'a stins după o lungă și dureroasă suferință, în ziua de 26 Ianuarie. El care, sub aparența unei sănătăți robuste, ascundea una din cele mai crude suferințe, în contra căreia nici îngrijirile

date de știința medicală, nici îngrijirile pline de devotament aduse de cei ce l'au iubit, n'au putut lupta; el, zic, s'a stins în floarea vieții, căci nu avea de cât 54 de ani — și cu dânsul s'au stins și speranțele pe cari amicii săi și țara le puneau într'insul. Viața sa întreagă a fost consacrată unei munci neobosite, unde inteligența omului luminat și cult, unită cu iubirea de țară și cu un nemărginit devotament pentru binele public, au contribuit să ne lase neperitoare urme. Fiul al lui Ștefan Poenaru-Bordea, din județul Ialomița, Mihail, căruia toți ne obișnuisem a-i păstra numele de mângâiere din copilărie, *Mișu Poenaru* a terminat cu succes studiile de liceu în București, unde a fost unul din elevii dinștiși în liceul S-tului Sava, acest liceu care fu temelie învățămîntului nostru secundar, și de unde eșiră atâtea ilustrațiuni ale țerei noastre. După ce trecu câte-va examene cu elogi, la facultatea de drept din București, Mihail Poenaru-Bordea merse în Paris spre a-și complecta studiile sale juridice la focarul de lumină al facultății de drept din Capitala Franței.

Acolo ne-am cunoscut; acolo l'am prețuit, căci a fost camaradul meu de clasă și lucrător între cei mai lucrători; examenele de drept până la dobândirea titlului de licențiat au fost pentru dânsul ocaziuni pentru a dovedi ce poate inteligența tinerilor români, când este unită cu asiduitatea. Cei ce am fost colegii lui l'am văzut cu regret plecând din mijlocul nostru. El părăsi Franța pentru a veni să aducă țerei sale, tributul cugetarilor și cunoștințelor sale profunde.

Aici l'ați văzut cu toții harnic la lucru, neobosit în activitate, judecând cu simțul înalt al jurisconsultului distins, discutând cu folos cele mai grele chestiuni juridice, luminând prin ideile sale pe camarazii și colegii săi, și făcând să reiasă dreptul adevăr din judecățile cele mai obscure și complicate. De câte ori, decisiunile purtând semnătura lui n'au fost citate ca monumente de jurisprudență, căci opiniunea lui făcea autoritate!

Aceste înalte calități i-au atras iubirea și încrederea colegilor, respectul baroului și administrațiunea justițiabililor.

Dar marea sa inteligență nu s'a manifestat numai făcându-l să reiasă ca un magistrat integru și luminat. Lucrările sale ca legislațiune i-au dobândit un titlu mai mult la recunoștința țerei; lui se datorește organizarea instanțelor judecătorești din Dobrogea. Cu câtă bună-voință, cu câtă inteligență, cu câtă nobilă pasiune s'a devotat acestei lucrări, pentru a ridica, a înălța și a ne apropia provincia cucerită de dincolo de Dunăre, De atunci, el deveni colaboratorul miniștrilor de justiție, în multe din lucrările legislative, cu cari s'a dotat țara noastră. De câte ori s'a făcut apel la dânsul, în tot-d'auna a răspuns la apel aducând concursul său luminat și desinteresat; și lucrările sale vor rămâne ca opere neperitoare pentru legislațiunea României.

Dar Mihail Poenaru-Bordea n'a fost numai un ma-

gistrat superior; n'a fost numai un jurisconsult eminent; el a fost și un patriot distins, un membru neștrămutat al partidului liberal. El a luptat cu statornicie pentru triumful ideilor liberale; dar nu a lăsat ca simțimintele sale politice să aibă cea mai mică înrîurire asupra dreptei sale judecăți.

Iată calitățile alese ce însușia regretatul Mihail Poenaru-Bordea, care acum se desparte de noi. El pleacă pe drumul nesfârșit al veciei, numele lui va rămâne însă printre noi, și lumea juridică, lumea cultă îl va pronunța neîncetat, și-l va transmite generațiunilor viitoare, căci lasă în urma sa lucrări trainice și neperitoare.

El pleacă în nesfârșita călătorie însoțit de jalea rudelor sale, însoțit de regretele amicilor și colegilor săi, și nu duce cu el de cât mândria că a fost un fiu folositor țerei, un cetățean folositor societății în care a trăit; nu duce cu el decât mulțumirea sufletească că a putut săvârși într-o viață scurtă atâtea bine și atâtea lucrări utile, cât multe lungi vieți nu pot realiza.

Acestui magistrat eminent, acestui cetățean ales îi zic acum *adio*, pentru cea din urmă oară, rugând pe D-zeu să-l așeze în ceata dreptilor.

Discursul d-lui C. C. Ștefănescu Consilier la Inalta Curte de Casație

Trecători prin această lume, pentru noi, viața e o călătorie, ne spune înțelepciunea popoarelor, și singurul adevăr de care nu ne putem îndoi, este că nimic nu ne poate opri în mersul nostru. Nici dragostea familiei, nici legăturile de preteșug, nici luptele vieții, nici isbândile meritos dobândite, nici farmeeul onorilor, nici virtețul plăcerilor amăgitoare, nimic, dar nimic nu ne poate abate din cale. O mână ascunsă, mâna osoasă a morții ne împinge tot înainte, trebuie să mărgem, trebuie să sfârșim călătoria noastră până în mormînt. Aceasta este ursita omului; de dânsa nimeni nu poate scăpa.

O singură mângâiere ne rămâne, aceia de a lăsa urme de trecerea noastră prin această viață. Această mângâiere, Mihail Poenaru-Bordea a avut-o pe deplin. El lasă o amintire neștearsă din inimile acelor care l'au cunoscut, un gol adânc în sânul corpului judecătoresc din care prea iute a fost răpit. Inzestrat de natură cu o inteligență vie, cu o judecăță dreaptă, Mihail Poenaru Bordea era una din podoabele magistraturii. Interpret credincios al legii, el era un sprijin puternic al Dreptății. Mare său mică, nici o judecăță nu l'găsea nepăsător; iar în luptele judecătorești cele complicate, acolo unde părțile interesate se întrec în meșteșugirea dibăcii lor, el știa prin agerimea minții să descopere firul ascuns al adevărului, și odată stăpân pe această călăuză, el pune toată inima, tot sufletul pentru a face să triumfe dreptatea, ori în ce parte s'ar fi găsit.

Mihail-Poenaru Bordea nu avea numai calitățile unui bun magistrat, el posedă într'un grad superior spiritul

de administrație și de organizare. În toate posturile de onoare ce i-au fost încredințate, el a răspuns cu prisosință așteptării publice. Fie ca președinte al Tribunalului de Notariat din Ilfov, fie ca delegat al guvernului pentru organizarea justiției în Dobrogea, fie ca secretar general la Ministerul de Justiție, fie ca președinte de secție la Curtea de apel din Galați, pretutindeni el a lăsat urme neperitoare de ordine, de o celeritate nepărtinitoare în administrația justiției. Tradițiunile formate de dânsul se respectă și astăzi; împričinații și astăzi bine-cuvintează memoria lui.

După o viață de muncă, Mihail Poenaru Bordea pășise cea din urmă treaptă a magistraturii. Curtea de casație îl îmbrățișase călduros și era mândră de a-l prenumera printre consilierii ei. Dar moartea a fost crudă. Nici lacrimile familiei, nici rugele noastre nu au putut-o îndupleca. Ea răpi pe demnul magistrat în puterea vârstei, mai înainte ca dânsul să fi putut produce toate roadele muncii sale. Neatârnavare de caracter, agerime de minte, conștiință de datorie, iubire nemărginită de dreptate, toate aceste calități ce făceau principalele merite ale iubitului nostru coleg, toate acum s'au stins cu dânsul. Podoabe peritoare! ele se trec cu omul ce le însuflește, dar împletesc cununa, cununa renumirii, ce mai presus plutește pe mormântul omului meritos.

Dormi somnul de veci, iubite amice, tu vei trăi printre noi, fie-ți țărâna ușoară, îți zic cu inima zdrobită tovarășii tăi de lucru. Fii fericit într-o lume mai bună, îți strigă întreaga magistratură, ca cel din urmă rămas bun, pentru călătoria începută prin viața fără de sfârșit.

JURISPRUDENȚA ROMÂNĂ

TRIBUNALUL ILFOV, SECȚIUNEA I

Audiența de la 13 Ianuarie 1899

Președenția D-lui TH. POPESCU CUDALBU, Judecător
Sentința civilă No. 18

M..... D..... cu M..... M..... D.....

Filiațiune. — Denegare de paternitate. — Acțiune în denegare. — În contra cui trebuie îndreptată. — Dacă trebuie îndreptată în contra copilului. — Dacă trebuie numit un tutore special când copilul este minor. — Art. 286 din codul civil.

Acțiunea în denegarea paternității vizând în principal pe copil, a cărui legitimitate se denegă, și hotărârile având a se executa în contra lui, o asemenea acțiune nu poate fi îndreptată în contra mamei, sau numai în contra ei, ci trebuie îndreptată în contra copilului, și dacă acesta este minor, să fie reprezentat în instanță de un tutore special, întru cât între copil și tatăl său sunt interese contrarii.

S'a ascultat d-nul avocat Tamara, din partea reclamantului M..... D....., lipsind intimata M..... M..... D.....

Tribunalul,

Având în vedere acțiunea făcută de M..... D....., în contra soției sale M..... M..... D..... prin care cere a se declara

că copila Constanța născută de intimata în August 1898, nu are tată pe reclamant, fiind concepută la o epocă când între reclamant și intimată n'a fost posibilă coabitarea, din cauză de depărtare, reclamantele, fiind în acel timp la București, iar soția sa la Davideni (Râmnicu-Vâlcea);

Având în vedere concluziunile reclamantului, în lipsa defendorei.

Având în vedere că legiuitorul basat pe experiența lucrurilor, după care copilul născut în timpul căsătoriei are în regulă generală, de tată, pe bărbatul mamei sale, a admis în acest sens pretențiunea legală consacrată prin art. 286 C. civ., permițând în același timp a se face contrariul, dar numai pe cale de excepțiune, iar pentru a se garanta mai mult interesul puternic al legitimității copilului și a fixității statului său, legiuitorul reglementează cazurile în care este permis exercițiul acțiunii în denegare, fără a se spune nimic și contra cui ar fi îndreptată această acțiune; iar considerațiunea care provoacă interesul acestei acțiuni, este împrejurarea că legiuitorul român adoptând codul francez, aproape în total, în materie de filiațiune, a suprimat art. 318 cod. fr., text care expres indică, că acțiunea în denegare în cazul când copilul este minor să se îndrepteze contra tutorelui său ad-hoc; mai mult, chiar și codul italian pe care legiuitorul român l-a avut de model în parte, prin art. 168 C. civ. Italian reproduce textul art. 318 Cod. fran. dispunând în plus, că numirea tutorelui ad-hoc să se facă de Tribunal, cestiune ce în doctrina și jurisprudența franceză, a dat loc la controversă; de aici, necesitate a se explica în mod rațional cauza ce a făcut pe legiuitorul român a suprima art. 318 C. fr.; a se interpreta că legiuitorul român a suprimat acest text în scopul de a se acționa personal numai pe mama copilului, a cărei denegare se cere, iar nu și pe tutorele ad-hoc, ca în legea franceză și italiană, ar fi să se recunoască că legiuitorul nostru a luat o măsură contrară celorla ce i-a avut model și atunci era natural a se aplica formal, indicând persoana care va fi acționată în judecată, ceia ce însă n'a făcut-o și nici rezultă din debaterile camerilor legiuitoare, scopul pe care l-a urmărit prin suprimarea art. 318 C. fr., în atare situațiune este rațional a se constata o inadvertență a legiuitorului român, care preocupat de controversa născută în legea franceză, asupra cestiunii a se ști de cine-va fi numit tutorele ad-hoc, a voit să curme această controversă, suprimând însă textul întreg.

Considerând dar că întru cât legiuitorul n'a indicat pe persoana contra căreia trebuie îndreptată acțiunea în denegare, — urmează a se rezolva cestiunea cu principiile ce guvernează exercițiul acțiunilor;

Considerând că exercițiul unei acțiuni tinzând la recunoașterea sau contestarea unui drept, impune reclamantului a-și îndrepta cererea contra aceluia care se bucură și are câștigat dreptul în contestațiune; că, în materie de filiațiune copilul născut din căsătorie, având în favoarea sa presumpțiunea legală din art. 286 cod. civ., are în favoarea sa un drept câștigat, — opozabil bărbatului mamei sale, — anume acela de a fi considerat copilul său legitim; iar, pe de altă parte acțiunea în denegare, în cas de admiterea ei, având rezultat ca doborând presumpțiunea stabilită de art. 286 c. civ., să depărteze pe copil din familia tatălui presumat ridicându-i și statul său civil, urmează că acțiunea în denegare trebuia a fi îndreptată în contra copilului, care în cas de minoritate să fie reprezentat de un tutore spe-

cial, intru cât între copil și tatăl său sunt interese contrarii;

Având în vedere că în specie reclamantele a acționat în judecată numai pe d-na M... M... D..., mama copilei Constanța a cărei denegare cere refuzând formal în instanță, a se pune în cauză și pe minor, față de care numai hotărârea ce se va pronunța are ași produce toate efectele sale juridice și a se executa; Că de și intimata d-na M... M... D..., muma copilului Constanța are interesul a se apăra contra acțiunii intentate de soțul său,—acest interes al său nu este de natură a absorbi pe al copilei, a cărei denegare se cere,—căci interesul mumei se reduce la ași apăra onoarea atinsă de soț,—pe când copilul pe lângă interesele materiale ce le are de a aparține familiei tatălui său indicat prin presumpțiunea legală,—dar necesitatea fixării statului său civil de copil legitim, este de ordine superioară și dar când aceste interese ale sale sunt atinse, e drept a fi acționat dânsul, iar nu persoane, ce n'au de cât oare-care interese comune.

Că, pe de altă parte, de asemenea, nu se poate susține, că în acțiunea de față este suficientă chemarea personală a mamei copilului ca având calitatea de a-l reprezenta, căci în timpul căsătoriei, dacă puterea părintească aparține ambilor soți, exercițiul acestei puteri aparține exclusiv tatălui, și numai în cas de interdicție legală sau judiciară a acestuia,—muma exercită puterea părintească și dar are calitatea a răspunde în numele copilului său minor, la acțiunile îndreptate contra lui.

Considerând că intru cât acțiunea în denegare vizează în principal pe copilul a cărui legitimitate se denegă și hotărârea are a se executa contra lui, rezultă în cazul când s'ar admite, că este suficientă chemarea în judecată numai a mumei copilului, ar fi să se introducă prin interpretări arbitrare, o regulă în materie de filiațiune, contrară principiului absolut, după cari hotărârile judecătorești nu pot privi de cât pe părțile ce au figurat ca atare în instanță;

Că, în specie, acțiunea în denegare fiind făcută numai contra d-nei M... M... D..., mama copilei Constanța fără ca minora să fie pusă în cauză, acțiunea astfel făcută cată a fi respinsă.

Pentru aceste motive respinge etc.

(ss) T. Popescu-Cudalb, N. C. Schina

Grefier, Radulian

Observațiuni.— În același sens ca și această sentință s'a pronunțat Curtea de apel din Craiova secțiunea II în ziua de 28 Septembrie 1892, care zice că în acțiunea de denegare de paternitate trebuie citat, printr'un tutore *ad-hoc*, și minorul a cărui legitimitate este pusă în discuțiune. Citarea numai a mamei nu este suficientă și hotărârea dată nu poate fi opozabilă minorului.

Contra: În sistemul legii noastre, acțiunea în denegare de paternitate a unui minor se introduce direct în contra mamei, iar nu contra unui tutore *ad-hoc*, a cărui numire este cerută numai atunci când interesele minorului sunt contrarii cu ale mamei. Trib. Ilfov, secțiua I, 25 Februarie 1887; același trib., secțiua II, No. 114 din 1893.

Judecat însă că, atunci chiar acțiunea în de-

savuare este intentată de moștenitorii bărbatului, acesta fiind încetat din viață, o atare acțiune este bine îndreptată numai în contra mamei, ca tutoare legală a copilului, fără să fie nevoie de un tutore *ad-hoc*, nici de chemarea mamei în numele său personal. Trib. Ilfov, secțiua II, No. 114/93. (Vezi Codicele civil adnotat cu jurisprudența română, de C. Cristescu, la art. 286, pagina 139).

TRIBUNALUL ILFOV, SECȚIUNEA II

Audiența de la 14 Noembrie 1898

Președenția d-lui VICTOR MICLESCU, Judecător

Sentința civilă No. 782

Grigore Triandafil cu Ministerul de finanțe.

Taxă de înregistrare. — Expropriațiune pentru cauză de utilitate publică. — Cerere de restituirea taxei de înregistrare percepută în cas de expropriațiune. — Dacă o asemenea restituire intră în cazurile prevăzute de art. 46 din legea timbrului. — Dacă poate fi judecată conform procedurii sumare a acelui articol. — Dacă din contră trebuie judecată conform dreptului comun. (Art. 46 din legea timbrului).

Cererea de a se restitui taxa de înregistrare, percepută în cas de expropriațiune pentru cauză de utilitate publică, ca percepută fără drept, nu intră în nici unul din cazurile de restituire enumerate în mod limitativ de art. 46 din legea timbrului, și ca atare nu poate fi judecată conform procedurii sumare și excepționale prevăzută de acest text de lege, ci trebuie să fie judecată conform dreptului comun și formulată printr'o acțiune în regulă ce se va face în contra statului.

S'au ascultat: d. avocat D. R. Ștefănescu, din partea Ministerului de finanțe, în susținerea incidentului de incompetență ce a ridicat, precum și d. avocat Gr. Triandafil, oponent, în combaterea incidentului.

Tribunalul,

Asupra opozițiunii făcută de d. Gr. Triandafil, contra sentinței acestui tribunal, No. 499/98 prin care i s'a respins ca nesusținută acțiunea ce a intentat, contra Ministerului de finanțe prin cererea înregistrată la No. 10214/98;

Având în vedere că obiectul acțiunii este de a fi condamnat, Ministerul de finanțe, la restituirea sumei de 1240 lei (taxa de transmisiune 2%) ce reclamantul pretinde că pe nedrept i-a fost percepută la suma de 62000 lei, sumă ce represintă prețul casei sale situată în calea Văcărești No. 76, de care a fost expropriat pentru cauză de utilitate publică;

Având în vedere incidentul invocat de reprezentantul Ministerului de finanțe, care cere ca tribunalul să-și declină competența, de oare-ce obiectul acestei acțiuni nu intră în cazurile ce în mod limitativ, sunt prevăzute de art. 46 legea timbrului și pentru că suma ce se cere fiind mai mică de 1500 lei, cererea, conform art. 55 din legea judecătorilor de pace, e de competența judecătoriei și așa fiind, dacă tribunalul ar reține cauza

Ministerul ar pierde beneficiul a două grade de jurisdicțiune, la care are dreptul;

Având în vedere concludsiunile părților;

În drept,

Considerând că prin art. 46 din legea timbrului se determină trei anumite cazuri când tribunalul poate ordona restituirea taxei de înregistrare, statuând asupra cererilor, conform procedurii sumare și excepționale arătată prin art. 2 al menționatului text de lege, că aceste cazuri sunt:

- 1) Când după plata taxei de înregistrare actul nu se va legaliza din cauză că părțile au renunțat a-l mai face;
- 2) Când tribunalul a refuzat legalizarea și în fine
- 3) Când ordonanța de adjudecare s'a casat;

Considerând că legea fiind enumerativă și excepțională e prin aceasta și limitativă, că prin urmare în afară de menționatele cazuri, cererile pentru restituirea taxelor trebuiesc să fie judecate conform dreptului comun și formulate prin o acțiune în regulă ce se va face în contra Statului;

În fapt,

Considerând că, în speță, reclamantul pretinde, că rău i s'a perceput taxa de transmisiune de 2% căci fiind expropriat, pentru cauză de utilitate publică, nu se poate zice că a intervenit o vânzare-cumpărare, între el și primărie și nici că ar fi avut loc o mutațiune de proprietate pentru că prin expropriațiune, imobilul trecând din domeniul privat în domeniul public devine imprescriptibil și inalienabil și prin urmare se operează o stingere a dreptului de proprietate iar nu o mutațiune de proprietate;

Considerând că acesta fiind obiectul și motivul pe care reclamantul își întemeiază acțiunea, prin urmare cererea sa nu intră în nici unul din cazurile enumerate de art. 46 din legea timbrului și ca atare nu poate fi judecată conform procedurii sumare și excepționale, prevăzută de acest text de lege, că obiecțiunea ce se face la incidentul invocat de pârât ... că de oare-ce judecata are loc contradictoriu, tribunalul ar putea să reție afacerea și s'o judece conform dreptului comun, această întâmpinare e neîntemeiată, căci obiectul acțiunii, în speță, fiind inferior sumei de 1500 lei, procesul e de competența judecătoriei de pace, și dacă tribunalul ar reține afacerea, atunci Ministerul ar fi lipsit de beneficiul a două grade de jurisdicțiune, la care conform legii, are dreptul; că, în fine dară privitor la excepțiunea de necompetență erarhică, se discută cestiunea, dacă această excepție e sau nu e de ordine publică este însă necontestat; ea trebuie să fie admisă și tribunalul e ținut ași declina competența.

Pentru aceste motive redactate de d. judecător Victor Miclescu, admite incidentul. etc.

(ss) Victor Miclescu, Ferichide

Grefier, C. Georgescu

TRIBUNALUL JUDEȚULUI CONSTANȚA

Audiența de la 16 Decembrie 1898

Președinția d-lui GEORGE ZOTTU, Președinte

Sentința corecțională No. 898

Atanasie Rădulescu și Benedict Wasserman dați judecății pentru contravențiune la legea și regulamentele farmaceutice.

Competință. — Farmaciști. — Contravențiune la legea sanitară. — (Art. 119 și 130 din legea sanitară; art. 69 și 71 din legea judecătoriei de pace; art. 1 din codul penal).

Contravențiunile la legea sanitară, în ceea ce privește călcarea legii și regulamentelor farmaceutice, pedepsindu-se cu o amendă ce depășește amenda dată pentru contravențiunile de simplă poliție, și cu închiderea farmaciei, nu sunt de competența judecătoriei de ocoale a fi judecate, ci de competența tribunalelor corecționale.

S'a ascultat d-l procuror Gh. Botteanu în susținerea apelului făcut de d-sa, precum și intimatul A. Rădulescu Tribunalul,

Asupra apelului făcut de d-l procuror local contra cărței de judecată penală No. 363 din 10 Noembrie 1898. a judelei ocol Medgidia prin care își declină competența de a judeca pe Atanasie Rădulescu și Benedict Wasserman dați judecății prin rechizitoriul No. 6231/98 pentru contravenție la legea sanitară;

Având în vedere susținerile d-lui procuror și cartea de judecată apelată și celelalte lucrări din dosarul judecătoriei;

Având în vedere că inculpații Athanasie Rădulescu și Benedict Wasserman au fost dați judecății, cel d'întâiu pentru că în calitate de proprietar al farmaciei din Cerna-Vodă, în contra legii a arendat farmacia celui de al doilea, care nu întrunește una din calitățile cerute de art. 130 din legea sanitară, nefiind cetățean român, iar cel de al doilea pentru că fiind strein a luat pe ascuns în arendă farmacia pe care a dirijat-o fără autorizația Ministerului, contravenind ambii la dispozițiunile art. 119 al. 1 și 2 din legea sanitară în următoarea coprire:

«Art. 119. Călcarea legii și a regulamentelor farmaceutice se va pedepsi cu o amendă de la 100 până la 2000 lei și cu închiderea farmaciei.

«La aceeași amendă vor fi supuși farmaciștii cari dirigează o farmacie fără autorizația Ministerului, farmaciștii dirigenți cari vor admite în farmaciile lor farmaciști sau asistenți fără titluri recunoscute în țară ca elevi nematriculați la școala de farmacie precum și diriginții de farmacie cari nu au farmaciile lor bine aprovizionate cu materiale de calitate prescrisă de farmacopee și în calitățile prescrise în regulamentele farmaceutice.

«Aceste pedepse se vor pronunța de autoritatea judiciară.»

Având în vedere că judele de ocol și-a declinat competența pe motiv că infracțiunea la legea sanitară imputată inculpaților nu ar fi o contravențiune de simplă poliție, fiind pedepsită cu o amendă de la 100 până la 2000, lei cu închiderea farmaciei, și că prin urmare întrece competența ce i este dată prin art. 69 și 71 din legea judecătorilor de pace;

Având în vedere dispozițiile art. 69 din legea judecătorilor de ocoale care prevede că judecătoriele de ocoale sunt tribunale polițienești și dă în competența lor spre a judeca în prima instanță toate contravențiunile de simplă poliție, de ori-ce natură și din ori-ce lege ar de curge;

Având în vedere art. 1 cod. penal, care determină infracțiunile după natura pedepsei și care dispune ca infracțiunea pedepsită cu închisoare polițienească și cu amendă este o contravenție, precum și art. 9 care arată că pedepsele pentru contravențiuni sunt închisoarea de la 1—15 zile și amendă de la 5 până la 25 lei;

Considerând că pedeapsa edictată de art. 119 din legea sanitară, amenda de la 100—2000 lei și închiderea farmaciei, fiind mai mare de cât cea prevăzută pentru contravenție de simpla poliție, faptul imputat inculpaților iese din competența judecătorilor de ocoale;

Considerând dar că întru cât infracțiunea la legea sanitară imputată inculpaților nu este o contravenție de simplă poliție, judele de ocol nu era competente să o judece și bine și-a declinat competența, și deci apelul d-lui procuror fiind nefondat, urmează a fi respins;

Pentru aceste motive;

În neunire cu concluziunile d-lui procuror, respinge ca nefondat apelul făcut de d-l procuror local contra cărței de judecată No. 363 din 10 Noembrie 1898 a judecătoriei ocolului Medgidia.

Confirmă menționata carte de judecată.

(ss) G. Zottu, Th. M. Bassarabean

p. greșier, (ss) Vlădoianu

JUDECĂTORIA OCOLULUI SNAGOV

Audiența de la 3 Decembrie 1899

Cartea de judecată civilă No. 792

Maria D. Giambașu și D. Giambașu cu Florea Năstase

Pământ rural.—Inalienabilitate.—Ce a înțeles legiuitorul prin art. 132 din Constituțiunea din 1884. — Pământuri înstrăinate înainte de această dată.—După ce legii se regulează. — (Art. 132 din Constituțiunea din 1884; art. 7 din legea rurală din 15 August 1864, și art. 8 din legea interpretativă de la 1879, și art. 1169 și 1170 din cod civil).

Legiuitorul, prin art. 132 din Constituțiune, astfel cum a fost modificat prin legea din 8 Iunie 1884, declarând pământurile sătenilor inalienabile și imprescriptibile, afară numai de vetrele caselor, cari se pot înstrăina către comună și între săteni, a înțeles că de la promulgarea acestei legi înainte pământurile rurale să fie inalienabile și imprescriptibile. Acest principiu însă nu se aplică și la acele pământuri declarate alienabile, către săteni și comună, după alte legi anterioare, care rămân a se regula dupe acelea.

Ast-fel înstrăinările de pământ rural făcute înainte de Constituțiunea din 1884, se regulează de legea rurală din 1864 și legea interpretativă din 13 Februarie 1879.

S'au ascultat: D-l avocat I. Georgescu, din partea reclamantilor, precum și d-l apărător G. Protopopescu, din partea intimatului.

Judecata,

Asupra acțiunii de față;

Având în vedere concluziunile orale ale ambelor părți, cum și actele prezentate de dăensele, și aflate în dosarul cauzei;

Considerând că faptele acestui proces, sunt următoarele:

Femeia Maria Dumitru Geambașu, cu autorizația soțului său Dumitru Geambașu, chiamă în judecată pe pârătul Florea Năstase, din comuna Bucoveni, spre a se vedea obligat, a i lăsa în plină proprietate și posesiune, locul de casă, împreună cu casa aflată pe densusul ce i s'ar cuveni ei, ca moștenire de la defunctul său părinte Niță Ion Zaharia;

Având în vedere că actele prezentate de reclamant, se constată: 1) că tatăl său Niță Ion Zaharia, a fost improprietar după legea rurală din 1864, cu 7 pogoane, 19 prăjini pământ arabil la câmp și 498 stângenii pătrați, loc de casă, după cum se vede trecut în tabela lit. A la No. 182 (vezi certificatul liberat de comuna Bucoveni și aflat în dosar); 2) că fratele reclamantei Zaharia Niță, este mort (vezi extractul aflat la dosar); n'a fost improprietar cu nici un pământ în comuna Bucoveni, (vezi certificatul numitei comuni aflat la dosar); 4) că reclamanta de azi pe cale administrativă, a făcut reclamațiune că pârătul Florea Năstase, l'poseda pe nedrept locul de casă cu casă pe el (vezi procesul-verbal dresat de ajutorul sub-prefecturii Snagov, la 6 Februarie 1883, și aflat în dosar);

Considerând că pârătul, prezintă în combaterea actelor reclamantei, următoarele acte: 1) un înscris de vânzare făcut de fratele reclamantei, către pârătul de azi în anul 1871, relativ la acest loc de casă cu casă pe el, care înscris se vede legalizat de primăria comunei Bucoveni la 15 Martie 1871; 2) una sentință a tribunalului Ilfov, secția II civ. cor. din 24 Martie 1880, dată între reclamantul Zaharia Niță și pârătul de azi, prin care validează înstrăinarea acestui loc de casă, cu casă, făcută de Zaharia Niță, către pârătul de azi și remasă definitivă, conform art. 8, din legea din 1879, pentru menținerea și executarea art. 7 al legii rurale din 1864;

Având în vedere că reclamanta, din actele prezentate și aflate în dosar, cum și din recunoascerea defendentului a dovedit că tatăl său a fost improprietar cu pământ și loc de casă în comuna Bucoveni, și că a decedat;

Considerând, că din actele prezentate de pârât, se constată că, el a devenit proprietar pe pământul în litigiu din momentul pronunțării de tribunal, a sentinței, de mai sus care, de și n'are formula executorie pe dânsa, cum susține partea reclamantă, totuși ea, este definitivă, după art. 8 din legea de la 1879, pentru menținerea și executarea art. 7 al legii rurale din 1864, alin. I, care spune că, hotărârile tribunalului în această privință, sunt definitive și executorii, din momentul pronunțării lor, fără a avea partea cea-l'altă, dreptul de apel și recurs; și în afară de aceasta, pârâtul în baza aceluși înscris de vânzare, pomenit mai sus, a posedat neîntrerupt, așa că dându-se de tribunal, sentința din 1880, nu mai avea nevoie de a pune titlu executoriu, căci nu mai avea ce executa, de oare-ce el posedă;

Având în vedere că legiuitorul prin legea pentru regularea proprietății rurale, din 15 August 1864, prin art. 7, dă drept ca către comună și între săteni, să se poată instrăina pământurile rurale, și că în anul 1871, când Zaharia Niță, împreună cu cel-l'alt frate al său, anume Nicolae Niță, a vândut pârâtului Florea Năstase, locul din litigiu, l-a instrăinat ca avându-l moștenire, de la tatăl său Niță Ion Zaharia, iar nu ca fiind al său propriu, și deci bine l-a instrăinat, pe lângă aceasta, în timpul când s'a judecat Zaharia Niță, cu pârâtul de azi, nici posterior nu s'a făcut vr'o contestațiune, din partea reclamantei, Maria Dumitru Geambașu;

Considerând că legiuitorul prin art. 132 din Constituțiune, (modificat prin legea din 8 Iunie 1884) declarând pământurile sătenilor inalienabile și imprescriptibile, afară numai de vetrele caselor, care se pot instrăina, către comună și între săteni, a înțeles că de la promulgarea acestei legi înainte pământurile rurale să fie inalienabile și imprescriptibile; iar nu acest principiu să se aplice și la acele pământuri declarate alienabile, între săteni și comună, după alte legi anterioare, care rămân a se regula dupe acelea;

Având în vedere că frații reclamantei, au instrăinat pământul ce azi se află în litigiu, și care l'aveau moștenire de la tatăl lor, către săteanul Florea Năstase în anul 1871, instrăinare, care s'a validat de tribunalul Ilfov în anul 1880, prin o sentință rămasă definitivă, prin urmare anterior art. 132 din constituțiune, căci a fost modificat prin legea din 8 Iunie 1884) cea instrăinare se va regula deci după legea din 15 August 1864, art. 7 care le dădea acest drept;

Considerând că sentința prezentată de pârât, l'face destulă probă de proprietate în potriva sa, și această instanță nu o poate lua de cât ca bună, fără a o înlătura, mai cu osebire, că este rămasă definitivă în conformitatea art. 8 din legea menționată;

Pentru aceste motive, văzând și dispozițiunile art. 1169, 1170 cod. civ., art. 8 din legea din 1879 pentru menținerea și executarea art. 7 din legea rurală din 1864;

Respinge ca nefondată acțiunea reclamantei Maria Dumitru Geambașu, din comuna Popești-Dragomirești, și apără pe defendentul Florea Năstase din comuna Bucoveni de pretențiunea reclamantei.

p. judecător (ss) V. Cioflan.

Grefier, (ss) T. Dumitrescu.

JURISPRUDENȚA STREINĂ

TRIBUNALUL CIVIL AL SENEI, SECȚIUNEA II

Audiența de la 13 Noembrie 1898

Președinția D-lui de LALAIN-CHOMEL

Testament.—Legate făcute unor persoane incerte.—Fideicomis. — Nulitate.

Un testament nu este valabil de cât dacă arată pe beneficiarii dispozițiilor ce conține, pentru ca părțile interesate să le poată discuta calitățile și pentru ca prescripțiunile legii asupra necapacității de a primi să fie observate.

Un legat făcut unui terțiu cu misiunea de a îndeplini voința secretă a testatorului, constituie un fideicomis nelicit și trebuie să fie declarat fără valoare.

Domnișoara Romphleur, încetată din viață la 19 Februarie 1898, instituisse, printr'un testament olograf din 27 Maiu 1882, legatară universală pe văduva Charet de la Frémoire, vara sa. Printr'un alt testament, cu data de 8 August 1885, dânsa făcuse, în favoarea amicei sale, d-șoara Blount, următoarele dispozițiuni: «Institui ca legatară a «mea universală pe d-șoara Emily Blount, prietena mea așa de devotată.... Știu că prin ea cele «mai mici dorințe ale mele, pe cari le cunoaște, «vor fi executate».

D-șoara Blount a susținut că testamentul din 27 Mai 1882 fusese revocat prin testamentul posterior din 8 August 1885. În subsidiar, ea a cerut, în contra doamnei Charet de la Frémoire, să i se dea un legat particular de 3000 lei rentă în florini de Austria ce-i lăsase decedata, printr'un testament precedent din 1 Maiu 1882.

Tribunalul, dupe ce a ascultat pe d-nii avocați Duparc, pentru d-șoara Blount, și Allart, pentru d-na Charet, a dat, în urma concluziunilor d-lui Guillem, substituit de procuror, următoarea sentință:

Tribunalul,

Având în vedere că domnișoara Teresa-Francesca-Iulia Romphleur a încetat din viață la 19 Februarie 1898; că printr'un testament olograf din 27 Maiu 1882, dânsa a instituit legatară universală pe d-na Julieta Parot, actualmente văduva Charet de la Frémoire, vara sa, și a făcut numeroase legate particulare ce coprin-

deaŭ aproape totalitatea bunurilor sale; că într'un alt testament olograf, cu data de 8 August 1885, dânsa se exprimă în următorii termeni: «Acesta este testamentul meu. Institui legatară universală pe d-șoara Emily «Blount, amica mea așa de devotată, a cărei dragoste mi-a dat puterea d'a trăi dupe moartea surorii mele «mult iubite. Știu că printr'ênsa cele mai mici dorințe «ale mele, pe care le cunoaște, vor fi executate». Că domnișoara Blount susține că dispozițiunile conținute în testamentul din 27 Maiu 1882 au fost revocate prin testamentul posterior, din 8 August 1885;

Având în vedere că un testament nu este valabil de cât dacă arată pe beneficiarii dispozițiilor ce conține, pentru ca părțile interesate să le poată discuta calitățile și pentru ca prescripțiunile legii asupra incapacității de a primi să fie observate: că un legat făcut unui terțiu cu misiune de a îndeplini voințele secrete ale testatorului constituie un fideicomis nelicite și trebuie să fie declarat fără valoare;

Având în vedere că, în speță, domnișoara Blount n'a fost instituită legatară universală de cât pentru a executa «cele mai mici dorințe» ale domnișoarei Romphleur de cari avusese, în prealabil, cunoștință; că, în intențiunea testatoarei d-ra Blount nu era chemată să beneficieze personal de dispozițiunile făcute sub numele său; că dânsa primise un mandat la ale cărui obligațiuni era ținută printr'o datoriă de conștiință și care constă în a transmite lucrul legat unor terți ce'i fusese confidențial arătați; că testamentul din 8 August 1885 ale cărui dispozițiuni sunt indivisibile este nul în întregul său, și nu poate da domnișoarei Blount, substituind'o doamnei de la Frémoire, calitatea de legatară ce numita avea prin testamentul din 27 Mai 1882;

Având în vedere că d-șoara Romphleur dispusese, printr'un testament din 1 Mai 1882, în profitul d-rei Blount, o rentă de 3000 franci în florini de Austria, pentru a se bucura de ei toată viața sa cu rugăminte de a'i da, la moartea sa, Prea Reverentului Provincial al Companiei lui Isus—al provinciei Campagne; că inventariul dresat la moartea d-șoarei Romphleur neconstatănd existența nici unui titlu de asemenea natură (florini), acest legat a devenit caduc;

Având în vedere că nu s'a stabilit în de ajuns că d-ra Romphleur a înțeles, prin testamentul său din 8 August 1885, să revoace în mod absolut și definit pe cel din 27 Mai 1882; că e loc a se admite că această revocare nu era de cât condițională și subordonată casului când al doilea testament ar putea fi executat; că, în adevăr, ne părând să aibă de cât relațiuni intermitente cu cei mai apropiați ai săi moștenitori, nimic nu arăta că, testatoarea a înțeles să'i avantajeze cu preferință operelor de bine-facere la cari ea se interesa și celor-l'alți legatari particulari cărora le fixase cu îngrijire drepturile în testamentul său din 27 Mai 1882 și cari probabil trebuie să fiă, în cea mai mare parte aceiași ca și aceia ce'i desemnase în secret d-rei Blount; că de aci rezultă că doamna de la Frémoire avea calitatea ca să răspundă la acțiunea d-rei Blount și să ceară nulitatea testamentului invocat de dânsa;

Pentru aceste motive,

Declară nul testamentul din 8 August 1885 și respinge reclamațiunea d-rei Blount;

Primește acțiunea reconvențională a d-nei de la Frémoire, hotărăște că dispozițiunile testamentare din 27 Mai 1882 n'au fost revocate prin testamentul din 8 August 1885; declară că legatul conținut în testamentul din 1 Mai 1882 a devenit caduc, etc.

Observațiuni.—Un legat este când constiute un fideicomis destinat a beneficia unor persoane nesigure, necunoscute, a căror capacitate nu poate fi verificată judecătorește: Curtea de casație franceză, 28 Martie 1859 (Sirey, 1860. 1. 346); idem 30 Noembrie 1859 (Sir. 1860. 1. 119); idem, 8 August 1881 (Sir. 1882. 1. 153); idem, 14 Aprilie 1885 (Sir. 1886. 1. 212).

A se mai vedea: Curtea Ap. Bourges, 11 Ianuarie 1887 (Sir. 1890. 2. 170); C. Ap. Donai 1 Mai 1894 (Sir. 1895. 2. 1, cu o notă a d-lui Labbée).

A se consulta din autori: Laurent (t. 11 N. 317 și 319); Aubry și Rau (t. 7, § 656); Huc. (t. 6. No. 125).

Gazette des tribunaux

INFORMAȚIUNI

Înaintea Tribunalului Ilfov secțiunea III, s'a judecat procesul corecțional privitor pe: 1) Nathan Halpern inculpat de bancrută frauduloasă; 2) I. Cohen, Creid și Bercovici inculpați de luare de supracote și 3) S. Grünberg, ca complice a supra-cotiștilor.

Tribunalul era ast-fel constituit: *Președinte*, d-nul Paraschivescu, *Supleant*, d-nul Tabacovici. Fotoliul Ministerului Public era ocupat de d-nul D. Dobrescu. Inculpații aveau ca apărători pe d-nii Antonescu, St. Brătianu, Em. Pantazi, Dărăscu și Budișteanu.

În acest proces d-nul *Dobrescu* care a ocupat fotoliul Ministerului Public s'a deosebit prin expunerea clară a faptelor imputate inculpaților, prin prezentarea dovezilor numeroase ce existau în potriva lor și mai ales în arătarea antecedentelor lor. Cu deosebire s'a insistat asupra lăcomiei inculpaților din urmă, cari, în paguba celor-l'alți creditori, storc fără vre-o muncă banii altora și sdruncină creditul.

Faptele de cari erau inculpați au fost de mult semnalate ca pernicioase societăței. Drept aceea noul Cod de Comerț a și luat măsuri de represiune în potriva celor cari ieau supra-cotă

BIBLIOGRAFIE

În cursul săptămânei viitoare va apare de sub presă vol. V din Procedura Civilă a d-lui D. Chebapci.